

www.ketab.ir

فرهنگ و مدیریت جهادی
در جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه: دباجی، آزاده، ۱۳۶۲
- عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ و مدیریت جهادی در جمهوری اسلامی ایران / مؤلفان آزاده دباجی، عبدالرضا عالی زاده، مصوبه المامی تهران: علیون، ۱۴۰۰.
- مشخصات نشر: ۲۵۲ ص. - جدول نمودار: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ م. -
- مشخصات ظاهری: شابک: ۹۵۷۶۱۷۰۵-۹۷۸۶۱۲۲: ۶۰۰۰۰۰ ریال
- وضعیت فهرست نویسی: فیفا
- یادداشت: کتابنامه
- یادداشت: نمایه
- موضوع: جهاد
- موضوع: Jihad
- موضوع: خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، دیدگاه درباره جهاد ۱۳۶۸-۱۳۷۹ --
- موضوع: Khomeyni, Ruhollah, Leader and Founder of IRI-- Views on Jihad
- موضوع: خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، دیدگاه درباره مدیریت ۱۳۶۸-۱۳۷۹ --
- موضوع: Khomeyni, Ruhollah, Leader and Founder of IRI-- Views on management
- موضوع: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -- دیدگاه درباره جهاد
- موضوع: Khamenei, Sayyed Ali Leader of IRI-- 1939 Views on Jihad
- موضوع: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -- دیدگاه درباره مدیریت
- موضوع: Khamenei, Sayyed Ali Leader of IRI-- 1939 Views on management
- موضوع: مدیریت (اسلام)
- موضوع: Management-- Religious aspects-- Islam
- شناسه افزوده: عالی زاده، عبدالرضا، ۱۳۴۷-
- شناسه افزوده: المامی، مصوبه، ۱۳۶۲
- رده بندی کنگره: BP ۱۹۶/۱
- رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۷۷
- شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۵۹۸۶۱
- وضعیت رکورد کتابشناسی: فیفا

www.ketab.ir

انتشارات علیون

عنوان: فرهنگ و مدیریت جهادی در

جمهوری اسلامی ایران

مؤلفان: دکتر آزاده دباغی، عبدالرضا عالی زاده، معصومه المامی

طراح جلد: محمد عباسزاده

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

حروفچینی و لیتوگرافی: انتشارات علیون

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۷۶۱-۷-۵

نشانی: تهران، خیابان شریعتی،

بالا تر از پل رومی، رویروی بانک مسکن،

پلاک ۱۹۵۶ صندوق پستی ۱۹۲۹۵/۲۶۵۲

تلفن: ۲۲۶۸۹۰۲۰

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است

ارزیابان: رشید جعفریور، سعید قربانی

کتاب حقوق این اثر توان باشر محفوظ است

email:ellyon@mailfa.org

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۱
پیشگفتار.....	۱۳

فصل اول:

کلیات و مبانی نظری.....	۱۷
۱- مقدمه.....	۱۹
۲- مفاهیم و تعاریف.....	۲۲
۲-۱- فرهنگ.....	۲۲
۲-۲- جهاد.....	۲۵
۲-۳- مدیریت.....	۲۹
۲-۴- فرهنگ جهادی.....	۳۱
۲-۵- مدیریت جهادی.....	۳۵
۳- جمع‌بندی.....	۴۲

فصل دوم:

فرهنگ و مدیریت جهادی از منظر قرآن کریم، روایات، امام خمینی (ره)	
و آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله العالی).....	۴۳
۱- فرهنگ و مدیریت جهادی در قرآن کریم.....	۴۵
۲- فرهنگ و مدیریت جهادی در روایات.....	۵۰

- ۳- فرهنگ و مدیریت جهادی از منظر امام خمینی (ره)..... ۵۹
- ۳-۱- فرهنگ و مدیریت جهادی و مشخصات آن در سخنان حضرت امام خمینی (ره)..... ۶۰
- ۳-۱-۱- اسلام گرایی و دین محوری..... ۶۰
- ۳-۱-۲- مردم داری و اتکای به مردم در انجام وظایف و تقویت حضور و مشارکت مردمی..... ۶۲
- ۳-۱-۳- تعهد و سلامت نفس..... ۶۳
- ۳-۱-۴- خودسازی..... ۶۳
- ۳-۱-۵- اخلاص..... ۶۵
- ۳-۱-۶- کمک به محرومان جامعه..... ۶۶
- ۳-۱-۷- قانون مداری..... ۶۸
- ۳-۱-۸- هماهنگی در مسیر هدف..... ۶۹
- ۳-۲- راهکارهای توسعه و ترویج فرهنگ و مدیریت جهادی از منظر امام خمینی (ره)..... ۷۰
- ۳-۳- عوامل آسیب زننده به فرهنگ و مدیریت جهادی از منظر امام خمینی (ره)..... ۷۳
- ۳-۴- راهکارهای جلوگیری از آسیب پذیری و افول فرهنگ جهادی از منظر امام خمینی (ره)..... ۷۶
- ۴- فرهنگ و مدیریت جهادی از منظر آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی)..... ۷۹
- ۴-۱- سیر تاریخی سخنان آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی) با محوریت موضوع «مدیریت جهادی»..... ۸۰
- ۴-۲- فرهنگ و مدیریت جهادی و مشخصات آن در سخنان مقام معظم رهبری..... ۹۲
- ۴-۲-۱- مدیریت برای خدا..... ۹۴

- ۴-۲-۲- مدیریت ولایت مدار ۹۵
- ۴-۲-۳- انعطاف پذیری ساختار و تشکیلات مناسب با شرایط ۹۵
- ۴-۲-۴- مدیریت داوطلبانه، تحول آفرین، پویا و انعطاف پذیر در مأموریت ها ۹۶
- ۴-۲-۵- خودباوری ۹۶
- ۴-۲-۶- توجه به نیروی انسانی به عنوان منابع مهم کاری... ۹۷
- ۴-۲-۷- پرکاری، سخت کوشی، خستگی ناپذیری و سرعت عمل در کارها ۹۸
- ۴-۲-۸- مدیریت مشارکت پذیر ۹۹
- ۴-۲-۹- نهادینه کردن اخلاق و ارزش های دینی در محیط کار ۱۰۰
- ۴-۲-۱۰- مدیریت با رویکرد قناعت با اهمیت دادن به بیت المال ۱۰۰
- ۴-۳- راهکارهای توسعه، ترویج و نهادینه کردن فرهنگ و مدیریت جهادی از منظر مقام معظم رهبری ۱۰۲
- ۴-۴- عوامل آسیب زننده به فرهنگ جهادی از نظر مقام معظم رهبری ۱۰۴
- ۴-۵- راهکارهای جلوگیری از آسیب پذیری و افول فرهنگ جهادی از منظر مقام معظم رهبری ۱۰۶
- ۵- جمع بندی ۱۰۸

فصل سوم:

ویژگی ها و اصول حاکم بر مدیریت جهادی ۱۰۹

- ۱- ویژگی‌های مدیریت جهادی ۱۱۱
- ۱- مدیریت برای خدا: ۱۱۴
- ۲- مدیریت داوطلبانه تحول‌آفرین، پویا و انعطاف‌پذیر در
مأموریت‌ها: ۱۱۴
- ۳- توجه به نیروی انسانی به‌عنوان منابع مهم کاری: ۱۱۴
- ۴- مدیریت مشارکت‌پذیری: ۱۱۵
- ۵- نهادینه‌کردن اخلاق و ارزش‌های دینی در محیط کار: ۱۱۵
- ۶- انعطاف‌پذیری: ۱۱۶
- ۲- اصول حاکم بر مدیریت جهادی از منظر فعالان عرصه‌های
جهاد ۱۱۸
- ۳- جمع‌بندی ۱۲۹

فصل چهارم:

نمونه‌های بارز مدیریت جهادی در جمهوری اسلامی ایران ۱۳۱

- ۱- جهاد سازندگی ۱۳۵
- ۱-۱- اقدامات جهادی در محرومیت‌زدایی از روستاها و مناطق
محروم در ابتدای انقلاب اسلامی ۱۳۶
- ۱-۲- جهاد سازندگی در دوران جنگ تحمیلی ۱۴۱
- ۱-۳- جهاد سازندگی و تبلور آن در اقتصاد کشاورزی و
خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی استراتژیک ۱۴۵
- خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی استراتژیک ۱۴۶
- ۲- دوران دفاع مقدس ۱۴۹
- ۲-۱- فرهنگ جهادی در دفاع مقدس ۱۵۱
- ۱-۱-۲- الگوی فرهنگ دفاع مقدس و تبیین مدیریت
جهادی به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های رفتاری/کارکردی آن ۱۵۱

۲-۱-۲- نظام تربیتی حاکم بر جبهه و عوامل اثرگذار در	۱۵۴
تعالی رزمندگان	۱۵۷
۲-۲- فرماندهی و مدیریت در دوران دفاع مقدس	۱۵۷
۲-۲-۱- ویژگی های فرماندهان دفاع مقدس	۱۵۹
۲-۲-۲- الگوی تصمیم گیری راهبردی	۱۶۵
۲-۲-۳- رهبری معنوی	۱۷۰
۲-۲-۴- سبک مدیریتی فرماندهان	۱۷۳
۲-۲-۵- مدیریت منابع انسانی	۱۷۶
۳- اقتصاد مقاومتی	۱۸۰
۳-۱- مؤلفه های اقتصاد مقاومتی	۱۸۳
۳-۲- استراتژی های اقتصاد مقاومتی	۱۸۶
۴- مدیریت بحران های طبیعی	۱۸۸
۴-۱- الگوی های رفتاری و ساختاری مؤثر در مدیریت بحران	۱۸۹
۴-۲- الگوی های رفتاری و ساختاری در فرهنگ و مدیریت	۱۸۹
جهادی	۱۹۱
۴-۳- تحلیل مقایسه ای به کارگیری مدیریت جهادی در بحران:	۱۹۱
زلزله رودبار و منجیل - زلزله بم	۱۹۱
۵- جمع بندی	

فصل پنجم:

چالش ها، الزامات و آسیب شناسی مدیریت جهادی	۱۹۷
۱- چالش های فراوری مدیریت جهادی در کشور	۱۹۸
۱-۱- چالش های رفتاری	۲۰۰
۱-۲- چالش های ساختاری	

- ۳-۱- چالش‌های زمینه‌ای ۲۰۲
- ۲- الزامات مدیریت جهادی ۲۰۴
- ۲-۱- الزامات رویکردی ۲۰۵
- ۲-۲- الزامات مدیریتی ۲۰۶
- ۲-۳- الزامات منابع انسانی ۲۰۷
- ۲-۴- الزامات ساختاری ۲۰۸
- ۳-۱- عوامل فردی ۲۱۱
- الف) تبلور نفسانیت ۲۱۱
- ب) دنیاگرایی ۲۱۲
- ۳-۲- عوامل اجتماعی ۲۱۳
- الف) غفلت‌زدگی پساجنگ ۲۱۳
- ب) عقب‌گرد ارزشی ۲۱۴
- ۳-۳- عوامل سیاسی ۲۱۴
- الف) فاصله گرفتن از انقلابی‌گری ۲۱۴
- ب) تحریکات برون‌زا ۲۱۵
- ۳-۴- عوامل ساختاری ۲۱۶
- الف) ساختار اداری غیرجهادی ۲۱۶
- ب) دگردیسی نهادهای انقلابی ۲۱۷
- ج) ممانعت ساختاری از مشارکت مردمی ۲۱۸
- د) غرب‌گرایی مدیریتی ۲۱۹
- ۵- جمع‌بندی ۲۲۱
- جمع‌بندی پایانی ۲۲۳
- کتابنامه ۲۲۵
- نمایه ۲۴۱

مقدمه

«جهاد عبارت است از تلاشی که در مقابل یک دشمنی ای انجام می‌گیرد؛ هر جور تلاشی جهاد نیست. جهاد عبارت است از آن تلاشی که در برابر یک چالش خصمانه از سوی طرف مقابل صورت می‌گیرد؛ این جهاد است. آن وقت معنای مدیریت جهادی در اینجا این است که توجه بکنید که حرکت علمی کشور و نهضت علمی کشور و پیشرفت علمی کشور مواجه است با یک چالش خصمانه، که در مقابل این چالش خصمانه شما که مدیریت، شما که استادی، شما که دانشجو هستید، باید بایستید؛ این مثل حرکت جهادی و مدیریت دستگاه؛ چه مدیریت دانشگاه، چه مدیریت وزارت، چه مدیریت هر بخشی از بخش‌های گوناگون این عرصه‌ی عظیم، خواهد شد مدیریت جهادی». (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با اساتید دانشگاه‌ها ۱۳۹۳/۰۴/۱۱)

مرکز اسناد انقلاب اسلامی در چارچوب معرفی و تحلیل مفاهیم به‌کار گرفته‌شده توسط رهبری معظم انقلاب اسلامی، در این اثر «مدیریت و فرهنگ جهادی» را از ابعاد مختلف مورد بحث قرار داده است.

هرچند منابع مختلفی طی سال‌های گذشته به این موضوع پرداخته‌اند، اما مجموعه‌ی یکپارچه‌ی حاضر، می‌تواند محل رجوع مناسبی برای پژوهشگران و تحلیل‌گران تاریخی / انقلابی باشد.